

Toezichtvisie Raad van Toezicht — stichting Best Onderwijs

1. Inleiding en doel

De Raad van Toezicht (RvT) van stichting Best Onderwijs ziet haar taak als het onafhankelijk en integraal toezien op de realisatie van de maatschappelijke opdracht: kwalitatief hoogwaardig, veilig en inclusief primair onderwijs dat bijdraagt aan de optimale ontwikkeling van ieder kind. Deze toezichtvisie beschrijft de rolopvatting, kernprincipes, scope, instrumenten en de werkwijze die de RvT hanteert bij de uitvoering van haar toezichtstaken.

Met het formuleren van deze toezichtvisie geeft de RvT invulling aan Principe 2.1 van de Code Goed Toezicht van de VTOI/NVTK. In deze toezichtvisie is tevens het toezichtkader en toetsingskader opgenomen zoals bedoeld in Principe 2.3 van de Code Goed Toezicht van de VTOI/NVTK. Deze toezichtvisie vervangt het Toezichtkader Raad van Toezicht dat op 29 maart 2022 door de RvT is vastgesteld.

Ook meer in brede zin beoogt de RvT met deze toezichtvisie nader invulling te geven aan de principes die zijn neergelegd in de Code Goed Toezicht van de VTOI/NVTK (w.o. Principe 1 en 2). De RvT opereert in beginsel conform die principes en hanteert het beginsel “pas toe of leg uit” zoals dat ook in de inleiding van de Code Goed Toezicht is opgenomen.

2. Rolopvatting en kernprincipes

De RvT houdt integraal toezicht op de naleving van alle relevante onderwijswetgeving en governance-codes. Daarbij vervult de RvT vier samenhangende rollen: toezichthouder, klankbord/adviseur, werkgever van het College van Bestuur (CvB) en netwerkpartner binnen de Brainport-regio.

De RvT bewaakt de balans tussen vertrouwen en verantwoording en ziet erop toe dat wettelijke verplichtingen niet alleen formeel, maar ook inhoudelijk worden nageleefd in het belang van goed onderwijs. De RvT werkt vanuit vertrouwen en transparantie. Het toezicht van de RvT is waarderend, gebaseerd op inzicht in de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie, maar waar nodig ook standvastig bij signalen van risico of normvervaging.

De RvT ziet onderwijskwaliteit als het resultaat van een professionele cultuur waarin leren, reflecteren en aanspreken vanzelfsprekend zijn. Hierbij let de RvT evenzeer op de toon, veiligheid en leerhouding binnen teams als op data en beleidsstukken.

De RvT voert haar taak vanuit de volgende kernprincipes:

- Risicogericht en resultaatgericht: de RvT richt haar toezicht primair op die onderwerpen waar de grootste risico's voor onderwijskwaliteit en continuïteit liggen.
- Kaderstellend en toetsend: de RvT stelt kaders en normen vast en toetst de prestaties en de naleving van beleid door het CvB.
- Constructief-kritisch: de RvT is een sparringpartner voor het CvB en stelt waar nuttig of nodig kritische vragen; bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij het CvB.

- Transparant en verantwoord: de RvT legt verantwoording af over haar werkzaamheden en rapporteert jaarlijks publiek over haar toezicht.

3. Toezichtdomeinen en -instrumenten

Het toezicht op het bestuur van de organisatie bestrijkt de volgende domeinen:

Belangrijkste domeinen	Object van toezicht	Belangrijkste instrumenten
Onderwijskwaliteit & naleving	Feitelijke kwaliteit en naleving van WPO/WMS	Schoolbezoeken, aansluiten bij thematische audits, gesprekken met bestuur, inspectiedata-analyse
Veiligheid & zorg	Veilig en inclusief leerklimaat	Veiligheidsmonitor, themabezoeken, gesprekken GMR
Besturing & governance	Bestuurlijke effectiviteit en rechtmatigheid	Kwartaalgesprekken CvB, auditcommissie, compliance-audit, toetsing beleidsbesluiten, normenkader IBP
Mens, cultuur & HR	Kwaliteitscultuur en psychologische veiligheid	Schoolbezoeken, cultuuronderzoek, CvB, HR-rapportages
Financiën	Financiële continuïteit	Begroting, tussentijds financiële rapportages, jaarverslag en jaarrekening, accountantsverslag

4. Werkwijze RvT

Onderstaande elementen maken deel uit van de werkwijze van de RvT:

- Jaaragenda en kwartaalrapportages: vaste agenda met strategische thema's en reguliere controlepunten. De RvT ontvangt minimaal elk kwartaal managementinformatie inclusief een rapportage van relevante risico's en toelichting op belangrijke afwijkingen.
- Schoolbezoeken en themabezoeken: ten minste twee schoolbezoeken per jaar door RvT-leden of delegaties, en thematische audits gericht op prioriteitsgebieden.
- Externe deskundigheid: inschakeling van externe accountants, onderwijskundigen of juristen bij complexe of gevoelige dossiers.
- Commissies: de RvT werkt met vaste commissies voor onderwijskwaliteit en personeel, remuneratie, en audit.
- Informatieplicht en toegang: het CvB zorgt voor tijdige en volledige informatievoorziening.
- Zelfstandige informatiegaring: De RvT wint, waar nodig, zelfstandig en proactief informatie in, met respect voor de rol en verantwoordelijkheid van het CvB.

Principe 5 van de Code Goed Toezicht van de VTOI/NVTK bepaalt dat de RvT zelf actief stappen dient te ondernemen om informatie te vergaren en dat de RvT daarbij actief maar rolvast relaties onderhoudt met interne en externe betrokkenen, waaronder personen en experts die werkzaam zijn binnen de organisatie (Principe 5.1), leerlingen, ouders (Principe 5.2) en externe stakeholders (Principe 5.3).

De functie van het onderhouden van de rechtstreekse relaties met de hierboven bedoelde betrokkenen is het ophalen van informatie die relevant kan zijn voor de toezichtrol van de RvT. De RvT realiseert zich

dat het voeren van rechtstreekse gesprekken en/of besprekingen het risico van rolervaging met zich meebrengt, met name als leden van de RvT ook standpunten innemen ten aanzien van de besproken onderwerpen. Om dit risico te beperken, zal de RvT dergelijke gesprekken (die bijvoorbeeld plaatsvinden in het kader van de schoolbezoeken of de aanwezigheid van RvT-leden bij thematische audits) vooral gebruiken om vragen te stellen en zich luisterend opstellen.

Uitgangspunt bij het onderhouden van de rechtstreekse relaties met de hierboven bedoelde betrokkenen is dat de RvT het CvB zo veel mogelijk (en zo veel mogelijk vóóraf) informeert over besprekingen en werkbezoeken die de RvT met stakeholders wil voeren (zie Principe 5.8). Van dit uitgangspunt kan de RvT afwijken wanneer het voorafgaand informeren van het bestuur feitelijk onmogelijk is of als er zwaarwegende redenen zijn om het bestuur *niet* vooraf te informeren.

5. Informatie en monitoring

Voor monitoring van de gang van zaken binnen de stichting en het houden van objectief en *facts-based* toezicht op het functioneren van het bestuur hanteert de RvT een set kernindicatoren. Per indicator is vastgelegd: bron, verantwoordelijke, meetfrequentie en tolerantiegrenzen. De RvT evalueert de indicatoren jaarlijks en stelt waar nodig bij. Voorbeelden van indicatoren zijn opgenomen in Bijlage 2.

Naast de (management)informatie die de RvT door het jaar heen vanuit het CvB ontvangt, kan het voorkomen dat de RvT rechtstreeks signalen en/of informatie ontvangt vanuit de organisatie of externe stakeholders. RvT zal van die signalen en/of informatie kennis nemen en daar (waar nodig of nuttig) gevolg aan geven (bijvoorbeeld door die informatie – als dat gepast is, gelet op de aard en inhoud van de ontvangen signalen en/of informatie en Principe 3.6 – te delen met het bestuur en te vragen daar opvolging aan te geven). Als personen die werkzaam zijn binnen de organisatie of externe stakeholders de RvT benaderen met het verzoek om een rechtstreeks gesprek met (leden van) de RvT zonder aanwezigheid van het CvB zal de RvT daar – gelet op het risico van rolervaging – in beginsel terughoudend mee omgaan. Uiteraard zijn er situaties denkbaar waarin een dergelijk gesprek wél aangegaan moet worden (bijvoorbeeld als er sprake is van een situatie waarin de betrokkene niet terecht kan bij het CvB en/of de vertrouwenspersoon). In dergelijke gesprekken zal de RvT zich vooral luisterend opstellen.

6. Escalatie en interventie

De RvT hanteert bij het inzetten van toezichtinstrumenten het principe van proportionaliteit: eventuele interventies worden afgestemd op de aard en ernst van de situatie. Daarnaast hanteert de RvT het principe van subsidiariteit: als zich situaties voordoen die om (bestuurlijk) ingrijpen vragen, geeft de RvT eerst voldoende ruimte aan het bestuur om daar invulling aan te geven. Wanneer het CvB onvoldoende optreedt, kan dat aanleiding zijn voor de RvT om op een rolvaste wijze op te reageren (Principe 6.2).

Het uitgangspunt is dat de RvT het bestuur ondersteunt bij het versterken van prestaties en naleving van de relevante normen en dat de RvT alleen ingrijpt als dat nodig is. Op deze manier combineert de RvT constructief advies met effectief toezicht.

7. Samenstelling, deskundigheid en integriteit RvT

De RvT stelt eisen aan haar samenstelling en deskundigheid. De RvT zorgt voor een balans tussen onderwijsinhoudelijke kennis, financiële expertise, juridische kennis en HR/organisatiekundig inzicht. De RvT borgt de deskundigheid van zijn leden door het volgen van relevante scholing en het actief bijhouden van ontwikkelingen binnen het primair onderwijs, wet- en regelgeving en goed bestuur (Principe 6). De RvT past de voor het (toezicht binnen het) primair onderwijs geldende governance code(s) toe rond onverenigbaarheid, onafhankelijkheid en belangenverstrengeling (Principes 3) en hanteert een rooster van aftreden (Principe 6.2) en zittingsduur (maximaal 8 jaar conform de statuten van de stichting).

8. Evaluatie van het toezicht

De RvT evalueert periodiek (minimaal elk jaar) haar eigen functioneren en de effectiviteit van deze toezichtvisie (Principe 6.4). Externe spiegeling of audit wordt minimaal eenmaal per vier jaar uitgevoerd. Uitkomsten van zelfevaluatie en eventuele verbeteracties worden vastgelegd en waar relevant openbaar gemaakt in het jaarverslag (Principe 7).

9. Relatie met CvB, (G)MR en stakeholders

De RvT onderhoudt een professionele relatie met het CvB op basis van wederzijds respect en transparante informatie-uitwisseling. De RvT bevordert overleg en afstemming met de gemeenschappelijke me-dezeggenschapsraad ((G)MR), oudervertegenwoordiging en andere relevante stakeholders en betreft hen bij belangrijke besluiten waar passend.

10. Vaststelling en publicatie

Deze toezichtvisie wordt door de RvT vastgesteld en jaarlijks besproken met het CvB. De tekst van deze toezichtvisie wordt opgenomen op de website van stichting Best Onderwijs (Principe 4).

Vastgesteld door de Raad van Toezicht op 13 april 2026

Ondertekend door:

Voorzitter RvT — stichting Best Onderwijs